

Mart 2019.

Centar za evropske politike - CEP

2018

godišnji izveštaj

NAJVEĆA DOSTIGNUĆA U 2018.

Slično prethodnim godinama, 2018. je bila još jedna uspešna godina za Centar za evropske politike (CEP). Obeležili su je uspeh u svim oblastima rada i kontinuirano poboljšanje organizacionih kapaciteta. Kao rezultat pozitivnog trenda, CEP je u 2018. godini od istaknutog američkog programa Univerziteta u Pensilvaniji (*Go To Think Tanks Index*), imenovan kao najbolja *think tank* organizacija u regionu Zapadnog Balkana i deveta u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

U decembru 2018. godine CEP je uspešno završio trogodišnji projekat *Unapređenje kapaciteta civilnog društva Zapadnog Balkana za monitoring reforme javne uprave* (WeBER), koji je finansirala Evropska unija (EU) i sufinansirala Kraljevina Holandija. Ključni proizvodi ovog projekta jesu pionirska nastojanja da civilno društvo Zapadnog Balkana bude opremljeno alatima za sistematsko uključivanje u proces praćenja reforme javne uprave (RJU) kako na nacionalnom, tako i na regionalnom nivou. Rezultati projekta ostvarili su značajan uticaj i korišćeni su u širokom obimu, naročito od strane Generalnog direktorata Evropske Komisije za pregovore o susedstvu i proširenju (DG NEAR). U *evaluaciji uticaja instrumenta Civil Society Facility*, Evropska komisija (EK) ističe „dugotrajne napore (ovog projekta) da uvede strukturne promene u institucionalnom okruženju koje je nedavno postalo veoma komplikovano i teško“, kao i sposobnost WeBER-a da mobiliše nacionalne partnere. Pored toga, **regionalna WeBER platforma** i nacionalne radne grupe za RJU su, već drugu godinu zaredom, učestvovali u konsultacijama i pripremanjima za sastanke specijalnih grupa za RJU između Evropske komisije i nacionalnih vlasti.

U 2018. godini, Nacionalni konvent o Evropskoj uniji (NKEU) prošao je kroz *statusnu transformaciju* tokom koje je iz neformalne strukture prerastao u **savez organizacija civilnog društva**, sa CEP-om kao jednim od njegovih deset osnivača. Ova transformacija je sprovedena u skladu s dosadašnjim iskustvom i dobrom praksom osnivača NKEU, a sa ciljem da se ojačaju organizacioni kapaciteti saveza kako bi se nastavilo sa zagovaranjem za tematski strukturiran dijalog i uspešno zastupanje interesa civilnog društva u procesu pristupanja Srbije EU. Na ovaj način, NKEU je postao pravno lice i stoga se fokusirao se na restrukturiranje interne organizacije.

U skladu s brzinom razvoja organizacije, CEP je nastavio da nadograđuje svoje unutrašnje kapacitete. Organizacija je poboljšala svoje metode kvantitativnog istraživanja tako što je počela da koristi aplikaciju za obradu statističkih podataka *R Studio*. Takođe, CEP nastavlja da jača veštine pisanja svojih istraživača, budući da su 2018. godine organizovane dve obuke o delotvornom pisanju predloga javnih politika. U pogledu interne komunikacije, CEP je počeo da koristi *Slack*.

Novi alati i procedure za upravljanje ljudskim resursima su usvojeni i počeli da se primenjuju u CEP-u, i to za zapošljavanje, ocenu učinka zaposlenih, zadržavanje kadrova i stručno usavršavanje.

Pored ojačanih kapaciteta i novih procedura, u 2018. godini CEP je započeo i istraživanje novih tema kao što su uticaj Kine na Zapadni Balkan, obrazovne politike i borba protiv korupcije. Interesovanje za poslednju oblast donelo je CEP-u i novo partnerstvo, jer je postao član Koalicije za borbu protiv korupcije i dobru upravu (SELDI).

U 2018. godini, CEP se dodatno dokazao kao relevantan i pouzdan partner DG NEAR u Srbiji i regionu Zapadnog Balkana, i stoga mu je bilo povereno da organizuje promotivnu kampanju Strategije proširenja EU za 2018, u formi dvodnevne regionalne konferencije *EU i Zapadni Balkan: ka većoj kredibilitnosti i posvećenosti obeju strana* koja je održana u Beogradu u martu 2018. godine.

Od 7. do 9. novembra 2018. godine, Brugel i Think Tanks i civilna društva (TTCSP) Univerziteta u Pensilvaniji u Briselu je održan Globalni *think tank* samit. Programska direktorka CEP-a, Milena Lazarević, moderirala je panel o prilikama za *think tank* organizacije u svetu digitalnih i političkih promena u Evropi.

U medijima, CEP je priznat kao jedan od najistaknutijih *think tank* organizacija u Srbiji i regionu, naročito kada je reč o temama koje se odnose na reformu javne uprave, vladavinu prava, političku situaciju u regionu, kao i put Srbije ka članstvu u EU. Mediji sada često traže komentare od stručnjaka CEP-a, kako iskusnijih tako i onih na početku karijere (imajući u vidu da CEP uvek teži ka promociji mladih stručnjaka). CEP je takođe nastavio da organizuje redovne radne doručke s medijima u cilju podizanja kapaciteta novinara, kao i stepena njihovog poznavanja važnih pitanja kojima se CEP bavi. U tom nastojanju, u 2018. organizovana su tri takva događaja, u okviru kojih su stručnjaci CEP-a podelili s novinarima ključne nalaze svojih istraživanja kako bi ih informisali o temama koje analiziraju i poboljšali opšti kvalitet medijskog izveštavanja o oblastima kojima se CEP bavi.

Pored toga, CEP je postao i priznati *think tank* na nivou EU. Stručnjaci i istraživači CEP-a učestvovali su kao govornici na mnogobrojnim istaknutim događajima, među kojima je i Evropski samit *think tank* organizacija (*European Think Tank Summit*), održan u Berlinu u martu 2018. godine. Samit, organizovan pod motom *Premošćavanje jaza između znanja, politike i prave vladavine u digitalnom dobu*, ugostio je preko 100 učesnika iz oko 80 najboljih *think tank* organizacija Evrope, SAD i drugih država, a programska direktorka CEP-a imala je zapaženu ulogu moderatorka i učesnice na dve plenarne sednice. Ona je takođe prisustvovala Globalnom samitu *think tank* organizacija u Briselu (*Global Think Tank Summit*) u novembru 2018, gde je moderirala plenarni panel i potvrdila visoki plasman CEP-a na međunarodnoj *think tank* sceni.

Naredni odeljci izveštaja detaljnije predstavljaju glavna dostignuća unutar četiri programske oblasti rada CEP-a, kao i dodatne, horizontalne rezultate.

II. ISTRAŽIVANJA, PROJEKTI I PROGRAMSKA DOSTIGNUĆA CEP-A U 2018. GODINI

Programska oblast 1: Dobra vladavina

Dobra vladavina, najveća i najrazvijenija programska oblast CEP-a, nastavila je da postiže značajne rezultate u 2018. kroz sprovođenje projekata i inicijativa na nacionalnom i regionalnom nivou. CEP je dokazao da je vodeći *think tank* u oblasti reforme javne uprave (RJU), s rastućim uticajem, stručnošću i prepoznatljivošću. U 2018. godini, glavni rezultati prve programske oblasti odnose se na **završetak višegodišnjih projekata o RJU**, kao i **produkljivanje postojećih partnerstava i angažovanje u novim oblastima javnih politika**.

WeBER

Približavanje RJU građanima: tri godine delovanja projekta WeBER

U 2018. godini, u okviru regionalne mreže organizacija **Think for Europe Network (TEN)**, CEP je završio sprovođenje važnog trogodišnjeg projekta **Unapređenje kapaciteta civilnog društva Zapadnog Balkana za monitoring javne uprave - WeBER**.

Usmeren na zahteve Evropske unije i obuhvatajući sve podoblasti reforme javne uprave (RJU), WeBER je postao jedinstvena inicijativa civilnog društva u regionu. Domaći i međunarodni akteri prepoznali su ovaj projekat kao glavni zagovornik uključivanja civilnog društva u dijalog o RJU u Srbiji i regionu Zapadnog Balkana, zahtevajući veću transparentnost, participativnost i reformu javne uprave okrenutu građanima.

Kao rezultat projekta WeBER, u 2018. godini civilno društvo je završilo **ceo ciklus monitoringa RJU i objavljeno je sedam izveštaja za period 2017/2018**. (jedan regionalni izveštaj za Zapadni Balkan i šest nacionalnih monitoring izveštaja za RJU). Zajedno sa rezultatima najnovijih izveštaja o RJU za države Zapadnog Balkana, koje redovno priprema inicijativa **SIGMA**, svi izveštaji su slikovito predstavljeni i učinjeni lako dostupnim kroz regionalni **PAR Scoreboard** (uporedni onlajn prikaz dostignuća reforme javne uprave u državama Zapadnog Balkana iz perspektive civilnog društva, s ciljem stvaranja regionalnog pritiska i uzajamnog učenja između država).

Učesnici konferencije projekta WeBER, održane 25-26. septembra 2018. pod nazivom **Građani na prvom mestu: Zahtevi civilnog društva za bolju upravu na Zapadnom Balkanu**, pohvalili su WeBER kao primer kako civilno društvo može konstruktivno da doprinese politici RJU uz pomoć činjenica i dijaloga. Cilj ove konferencije, planirane da bude prva u seriji dvogodišnjih regionalnih konferencija koje će se fokusirati na ulogu civilnog društva u praćenju i podršci reformi javne uprave u kontekstu regionalnog procesa pristupanja EU, jeste da unapredi i proširi dijalog o kreiranju i sprovođenju inkluzivnih i transparentnih politika koje uzimaju u obzir potrebe građana.

Kao koordinator projekta WeBER, CEP se kroz siže politike *Proširenje na Balkan i politika građanskog pritiska: Slučaj sektora reforme javne uprave*, napisan u saradnji sa European Policy Center (EPC) iz Brisela, zalagao da Evropska komisija snažnije insistira na transparentnosti tokom dijaloga o politikama RJU koji vodi sa zvaničnicima Zapadnog Balkana. Kao rezultat, u nekoliko država regiona zaključci sastanaka posebnih grupa za RJU postali su dostupni javnosti. Osim toga, članovi tima projekta WeBER redovno su pozivani na događaje na temu RJU. Među njima se izdvajaju: *konsultacije DG NEAR sa civilnim društvom* u januaru 2018, *Četrnaesti sastanak Istočnog partnerstva o vladavini i RJU* u martu 2018, *radionica o izazovima za RJU u Srbiji i ključnim nalazima monitoring izveštaja SIGMA* iz 2017. u martu 2018, kao i *predstavljanje izveštaja PAR monitor na Zapadnom Balkanu u DG NEAR, i dijalozi o javnim politikama u EPC u Briselu*, u novembru 2018.

Takođe, više od 130 organizacija civilnog društva (OCD) sa Zapadnog Balkana bilo je uključeno u **dijalog o RJU i monitoring ove reforme kroz sastanke WeBER platforme**, koji su podsticali značajnu interakciju između civilnog društva, vlada, kao i međunarodnih i regionalnih organizacija. Pored toga, više od 200 OCD i predstavnika medija u regionu Zapadnog Balkana upoznati su sa zahtevima koje nalažu **Principi javne uprave** koje je odredila **SIGMA**. Sto sedamdeset od njih je obučeno za monitoring RJU i uticaj na dizajn RJU.

Konačno, od juna 2017. do juna 2018. godine, 33 lokalne organizacije su bile finansijski podržane kroz *WeBER Small Grant Facility* sa ciljem da prate i uključe se u RJU u svojim gradovima i opštinama.

PARTnerships

PARTnerstva

U maju 2018. godine, CEP je završio projekat **Partnerstvo za reformu javne uprave i javnih usluga u Srbiji - PARTnerships**, u saradnji s Evropskim pokretom u Srbiji (EPuS). Ovaj projekat, koji je sproveden širom Srbije u saradnji sa 12 lokalnih partnera, obuhvatio je nekoliko faza i ostvario je značajne rezu-

ltate. Kampanja sprovedena širom zemlje pod nazivom *JA u centru pažnje*, namenjena promociji javne uprave orijentisane ka građanima, uspešno je završena u 2018. godini. Ova kampanja za uključivanje građana i civilnog društva, kao i prikupljanje njihovih iskustava kao korisnika javnih usluga, obuhvatila je 3.778 građana, od toga 3.121 kroz ulične događaje i 657 kroz učestvovanje u lokalnim javnim događajima. Još jedna inicijativa *Mojauprava.rs*, portal za građane koji mogu da procenjuju javne usluge u oblastima primarne zdravstvene nege, izdavanja ličnih dokumenata, i predškolskog i osnovnog obrazovanja, od tada je ostala dostupna javnosti i služi za dostavljanje povratnih informacija i komentara građana.

Dodatno, 2018. godinu je obeležio nastavak osnaživanja i obučavanja lokalnog civilnog društva u Srbiji da zagovara pružanje kvalitetnijih javnih usluga. U tom cilju, **četvrta i poslednja radionica za izgradnju kapaciteta** održana je u Kladovu 23-24. februara 2018, a na njoj su razmatrani načini za uključivanje civilnog društva u izradu javnih politika u Srbiji.

Kao rezultat istraživanja u okviru ovog projekta, koji je vodio CEP, nastala je studija javne politike praćena istoimenim sižeom javne politike – **Otvorenost i inkluzivnost kreiranja javnih politika u Srbiji - Primeri tri ministarstva**. Studija i siže u fokus stavljaju javne usluge koje građani najčešće koriste - izdavanje ličnih dokumenata, usluge primarne zdravstvene nege (državni domovi zdravlja) i upis dece u institucije predškolskog i školskog obrazovanja. Istražujući proces kreiranja javnih politika u tri izabrana ministarstva, pružaoca ovih usluga (Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo zdravlja), studija nudi pregled kvaliteta procesa kreiranja javnih politika u skladu sa Principima javne uprave (SIGMA/OECD). Tim CEP-a takođe je izradio **Sivu knjigu javnih usluga**, zbirku svih ključnih nalaza (kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja i prikupljenih podataka sa kampanje „Ja u centru pažnje“ i portala mojauprava.rs.) koja nudi set konkretnih preporuka za poboljšanje procesa kreiranja javnih politika, kako bi se unapredili kvalitet, delotvornost i dostupnost javnih usluga.

Vladavina prava

U decembru 2018. godine CEP je započeo sprovođenje desetomesečnog projekta **Pristup pravosuđu u izvršnim postupcima – izgradnja modela kroz perspektivu zaštite potrošača** u opštem cilju da poboljšanjem **odgovornosti i transparentnosti rada javnih izvršitelja** podrži pravosudne reforme i poveća efikasnost pravosuđa u Srbiji. U tom pogledu, plan projekta je da razvije i pilotira model za nezavisan monitoring rada javnih izvršitelja, koji bi koristile potrošačke organizacije i organizacije koje se bave zaštitom ljudskih prava, kao i da skrene pažnju relevantnim akterima i široj javnosti na ulogu civilnog društva u praćenju rada javnih izvršitelja. Projekat se finansira iz sredstava **Projekta tehničke pomoći „Vladavina prava“ Agencije SAD za međunarodni razvoj (USAID)**, koja promovira strateški napredak reforme pravosuđa u Srbiji, povećanje efikasnosti pravosuđa, kao i pristup pravdi kroz vanskudske usluge (poput javnih izvršitelja), i radi na izgradnji kapaciteta institucija pravosudnog vanskudskog sistema.

Fond Ujedinjenog Kraljevstva za dobru upravu (GGF)

U 2018. CEP je nastavio da sprovodi projekte koje podržava **Fond za dobru upravu (GGF)** Vlade Ujedinjenog Kraljevstva.

U fokusu ovih projekata je RJU, upravljanje ljudskim resursima u javnoj upravi, kao i pristup pravdi i odgovarajuće sprovođenje Zakona o zabrani diskriminacije i zakonodavstva u oblasti ljudskih prava – oblasti u kojima je CEP s vremenom razvio ekspertizu. Kroz projekat **Jačanje kapaciteta institucija i organizacija u Srbiji u cilju odgovarajuće primene zakonodavstva u oblasti ljudskih prava i zabrane diskriminacije**, CEP je nastavio da pruža podršku Povereniku za zaštitu ravnopravnosti i da obezbeđuje stručnu i tehničku pomoć u tri oblasti koje je Poverenik označio prioritarnim u 2018. godini: strateške parnice, situaciono testiranje i unapređivanje stavova medija o diskriminaciji. Tokom trajanja ovog projekta, CEP je takođe unapredio kapacitete organizacija civilnog društva da sprovode situaciona testiranja i podigao nivo osetljivosti novinara prema pitanjima diskriminacije, kako bi promovisali ravnopravnost u svojim izveštavanjima.

U 2018. godini je takođe završen projekat **Unapređenje reforme državne uprave kroz dalju**

modernizaciju upravljanja ljudskim resursima, čiji je cilj bio da poboljša upravljanje ljudskim resursima i upravljanje učinkom u javnoj upravi u Srbiji, kroz povećanje profesionalizacije javne uprave i uvođenje modernih praksi upravljanja ljudskim resursima. Fokus projekta je bio na ocenjivanju državnih službenika i pripremi preporuka za prevazilaženje trenutnih problema u toj oblasti.

Projekat **Podrška daljem razvoju uprave orijentisane ka građanima kroz izgradnju kapaciteta Nacionalne akademije za javnu upravu (NAJU)** pružio je podršku NAJU da razvije kapacitete za uvođenje novih programa stručnog usavršavanja javnih službenika. To će pomoći da se putem unapređenih metoda i pristupa stručnom usavršavanju javna uprava u Srbiji transformiše u odgovornu upravu orijentisanu ka građanima i sposobnu da pruži usluge visokog kvaliteta.

CEP je kao partner u 2018. godini obezbedio stručni doprinos sledećim projektima Fonda za dobru upravu: **Unapređenje finansijske odgovornosti institucija u Srbiji putem eksterne revizije** (korisnik projekta: Državna revizorska institucija), i **Ka administraciji bez suvišnih papira** (Ministarstvo telekomunikacija i Ministarstvo kulture).

Saradnja sa OECD/SIGMA: zajedničkim snagama za bolju upravu

Od 2015. godine, CEP pruža podršku inicijativi OECD/SIGMA **kao lokalna ekspertska organizacija u Srbiji**. Uspešna saradnja je nastavljena u i 2018, što je s jedne strane uvećalo prepoznatljivost i portfolio CEP-a u oblasti reforme javne uprave, a s druge unapredilo mogućnosti za CEP da nadogradi svoje interne analitičke kapacitete i istraži nove podoblasti rada i delovanja unutar RJU.

U 2018, rezultati saradnje CEP-a i SIGMA bili su sledeći: **uporedna analiza između nedostataka istaknutih u izveštaju SIGMA o praćenju 2017.** i mera koje su predviđene u nacionalnim strategijama/akcionim planovima, **revizija dokumenta Principi javne uprave za kandidate i potencijalne kandidate EU**, kao i **merenje napretka Srbije u 2017. prema izabranom broju indikatora SIGMA u svih šest oblasti reforme javne uprave**. Sa poslednje navedenom aktivnošću, CEP je pomagao Sigmi u oceni reformskih postignuća Srbije nakon poslednjeg izveštaja o praćenju i direktno doprineo dopuni nalaza SIGMA za Srbiju.

Pored toga, **CEP je izradio studiju izvodljivosti uspostavljanja Registra imalaca javnih ovlašćenja u Srbiji**, koji kao potpuno novi instrument predviđa Akcioni plan za sprovođenje Strategije RJU za period 2018-2020. Nakon što su SIGMA i Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave odobrili studiju, drugi deo uloge CEP-a u projektu podrazumeva razvoj metodologije i osmišljavanje modela baze podataka koji treba da posluži kao osnova za uspostavljanje Registra. CEP je takođe bio angažovan u prikupljanju i analizi podataka i pružanju **stručne pomoći prilikom praćenja i procene napretka RJU u Srbiji koju SIGMA obavlja u 2019. godini** u dve prioritetne oblasti: (1) Državnoslužbenički sistem i upravljanje ljudskim resursima i (2) Pružanje usluga.

Pored toga, CEP je putem vizualizacije podataka obezbedio podršku Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave da **unapredi čitljivosti godišnjeg izveštaja o sprovođenju akcionog plana za reformu javne uprave**. Na kraju, CEP je učestvovao u istraživanju i pisanju dve publikacije koje je SIGMA objavila u 2018: regionalnim studijama o [upravljačkoj odgovornosti](#) i [profesionalizaciji državnih službenika](#) na položaju na Zapadnom Balkanu. Kod prve navedene publikacije, programska direktorka CEP-a Milena Lazarević bila je deo glavnog tima autora, dok su u obe publikacije istraživači CEP-a pružili lokalnu stručnu podršku.

Mehanizam za nezavisno izveštavanje POU: u stalnoj potrazi za otvorenom upravom u Srbiji

Tokom perioda izveštavanja, CEP je ostao duboko uključen u inicijativu **Partnerstvo za otvorenu upravu (POU) u Srbiji** kao nacionalna istraživačka organizacija unutar **Nezavisnog mehanizma za izveštavanje**. CEP je se bavio nezavisnim praćenjem i izveštavanjem o napretku Vlade u ispunjenju obaveza koje proističu iz Partnerstva u 2016/2018. godini. U tom pogledu:

- CEP je objavio **Izveštaj o napretku 2016-2018. u aprilu 2018. godine**, nakon što su stručnjaci, civilno društvo, predstavnici Vlade i šire javnosti imali detaljan uvid u izveštaj i pružili svoje komentare na njegov tekst. Izveštaj je dao ocenu napretka Vlade u ispunjavanju mera na koje se Srbija obavezala učešćem u Partnerstvu. Objavlivanje izveštaja je dodatno unapredilo promociju Partnerstva u Srbiji i upoznalo OCD sa mogućnostima da učestvuju u procesu, ponovo naglašavajući

važnost sve većeg učešća civilnog društva u naporima ka otvaranju i reformi javne uprave. [Događaj na kojem je izveštaj prikazan javnosti](#), koji je organizovan 11. aprila 2018, podstakao je diskusiju o otvorenosti uprave ka svojim građanima i ponovio značaj, unutar zajednice koja prati ovaj proces u Srbiji, koji inkluzivan dijalog ima za ostvarivanje otvorene uprave.

- Istraživačica CEP-a je učestvovala na **globalnom samitu POU u Tbilisiju, u Gruziji, od 17. do 19. jula 2018**. To je doprinelo jačanju istraživačkih kapaciteta CEP-a i širenju znanja o trenutnim pitanjima otvorenosti uprava širom sveta. Ovaj samit je poslužio kao platforma za diskusiju sa više od 2.200 učesnika iz 115 država o delovanju i aktuelnostima unutar Partnerstva, kao i za razmenu iskustava među istraživačima, predstavnicima Vlade, članovima civilnog društva, think tank organizacija i drugih. S fokusom na uzajamno učenje i interaktivni grupni rad, ovaj samit je pomogao istraživačici CEP-a da unapredi sopstvene analitičke sposobnosti i sposobnosti monitoringa.

- U oktobru, CEP je izradio **Završni izveštaj o Srbiji 2016/2018**, u kojem je predstavio konačne rezultate praćenja sprovođenja Akcionog plana Srbije za realizaciju Partnerstva. Ovaj izveštaj će proći kroz proces komentarisanja zainteresovanih strana pre nego što bude objavljen u proleće 2019. godine.

Održanje relevantnosti kroz redovne tekstove o aktuelnim temama

U protekloj godini, CEP je nastavio sa intenzivnim objavljivanjem pisanih proizvoda istraživanja koji razmatraju relevantna pitanja kroz različite formate. Preciznije (u brojevima), u sklopu programske oblasti **Dobra vladavina**, CEP je izradio tri studije javnih politika, tri monitoring izveštaja, dva sižea javnih politika, dva infografika i jedan **CEP pogled** na teme koje se bave kako reformom javne uprave uopšte, tako i pojedinačnim oblastima javne uprave, kao što su javne usluge ili (upravljačka) odgovornost. Takođe, pojedine publikacije su razmatrale teme vezane za napredak Srbije u učešću u Partnerstvu za otvorenu upravu.

Svi proizvodi istraživanja CEP-a u prvoj programskoj oblasti dostupni su na srpskom na sledećim linkovima: [studije](#), [sižei](#), [pogledi](#), [CEP predstavlja](#), [dijalozi](#), [izveštaji](#) i [ostala izdanja](#), i [infografici](#).

Programska oblast 2: Unutrašnje tržište i konkurentnost

Godinu 2018. obeležio je značajan napredak u okviru druge programske oblasti CEP-a *Unutrašnje tržište i konkurentnost*. Pored Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji i koordinaciji njegovih radnih grupa (RG), CEP je realizovao nekoliko drugih projekata u ovoj oblasti.

Koordinacija radnih grupa NKEU

U 2018, CEP je igrao značajnu ulogu u reorganizaciji i promeni statusa NKEU, što je dovelo do formalne registracije NKEU kao pravnog lica (saveza organizacija civilnog društva) u septembru 2018. Uređenje unutrašnje organizacije i tima NKEU se nastavlja, uz snažnu podršku CEP-a.

U 2018, CEP je nastavio da uspešno vodi **tri radne grupe NKEU** koje pokrivaju poglavlja 1, 3 i 28 u pregovorima sa EU (koja se redom bave slobodom kretanja robe; poslovnim nastanjivanjem i slobodom pružanja usluga; i zaštitom potrošača i zdravlja). CEP je organizovao, koordinisao i održao redovne sastanke unutar ove tri radne grupe. Ukupno je održano **pet sastanaka** u 2018. **Redovan sastanak plenarne sednice NKEU** održan je 23. aprila 2018. uz prisustvo CEP-a i predstavnika radnih grupa NKEU, zajedno sa članovima Narodne skupštine i Pregovaračkog tima za pristupanje Republike Srbije Evropskoj uniji, ministrima, civilnim društvom i predstavnicima medija. CEP je takođe doprineo izveštajima o praćenju napretka do 2018. u poglavljima 1, 3, 4, 9 i 28, koji su objavljeni u *Knjizi preporuka NKEU*.

Posebna tematska zajednička sednica tri radne grupe NKEU održana je u junu 2018. u Narodnoj skupštini na temu: **Novi trendovi trgovine u EU: uticaj GDPR-a i jedinstvenog digitalnog tržišta na unutrašnje tržište i zaštitu potrošača u Srbiji**.

Projekat „Povećanje ekonomskog napretka kroz podršku promociji konkurentnosti“

U 2018. godini, CEP je pružio pravnu i ekonomsku stručnu pomoć u projektu **Povećanje ekonomskog napretka kroz podršku promociji konkurentnosti**,

Pripremite se za učešće - P2P

U decembru 2018. godine CEP je započeo realizaciju dvogodišnjeg projekta **Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za aktivno učešće u pregovorima o pristupanju EU kroz određene radne grupe Nacionalnog konventa o EU (*Pripremite se za učešće – P2P*)**, zajedno sa Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj (NALED) i Centrom savremene politike (CSP) kao parterima na projektu. Opšti cilj projekta je da se, kroz radne grupe NKEU koje se bave odabranim ekonomskim poglavljima pravnih tekovina EU, različiti segmenti civilnog društva osnaže da aktivno učestvuju u procesu pregovora o pristupanju EU, kako bi se ovaj proces u potpunosti otvorio za građane. Cilj projekta je i jačanje kapaciteta OCD za zaštitu interesa građana u projektima i inicijativama. S unapređenjem znanja i veština u ovoj oblasti civilno društvo u Srbiji će moći da kontinuirano štiti i zastupa interese građana kod donosilaca odluka. Dodatno, projekat će insistirati na aktivnostima podizanja svesti kako bi se poboljšalo razumevanje donosioca odluka i organizacija civilnog društva o potrebama i načinima uključivanja civilnog društva u pregovorima sa EU u odabranim ekonomskim pravnim tekovinama.

Ovaj projekat finansira Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji u okviru **Programa podrške civilnom društvu i medijima**, čiji je cilj jačanje participativnih demokratija i procesa integracije u EU putem osnaživanja civilnog društva da aktivno učestvuje u donošenju odluka.

Pripremni sastanak za početak implementacije projekta *Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za aktivno učešće u pregovorima o pristupanju EU kroz određene radne grupe Nacionalnog konventa o EU* održan je u Beogradu, 6. marta 2019. godine

koji je bio namenjen pružanju tehničke pomoći **Komisiji za zaštitu konkurencije Republike Srbije (KZK)**.

Stručnjaci CEP-a su **pripremili i dostavili predlog pravnih rešenja za novi nacrt Zakona o zaštiti konkurencije**, izrađen na osnovu uporednog pregleda pravnih rešenja u izabranim državama članicama EU, najbolje evropske prakse, kao i iskustava u sprovođenju trenutnog Zakona o zaštiti konkurencije. Održano je pet radionica sa zaposlenima u KZK, kako bi se predstavila i razmotrila moguća pravna rešenja, što je dovelo do predloga za javne rasprave.

Takođe, dve javne rasprave o najboljim rešenjima koja bi mogla biti deo novog nacrta Zakona o zaštiti konkurencije organizovane su i održane u Kragujevcu i Nišu za preduzetnike, medije i javnost.

Fond za dobru upravu UK

U periodu obuhvaćenom izveštajem, CEP je sproveo jedan projekat iz Fonda za dobru upravu (GGF) koji pripada drugoj programskoj oblasti, a to je **Podrška pojednostavljivanja administrativnih procedura za unapređivanje poslovnog okruženja u Srbiji - „e-Papir“**.

Proizvodi istraživanja u CEP-u

U okviru programske oblasti *Unutrašnje tržište i konkurentnost*, CEP je u 2018. godini izradio jedan infografik na temu Predloga Zakona o uslugama.

Svi proizvodi istraživanja CEP-a u drugoj programskoj oblasti dostupni su na srpskom na sledećim linkovima: **studije, sižei, pogledi, CEP predstavlja, dijalozii, izveštaji i ostala izdanja**, i **infografici**.

Programska oblast 3: Regionalna politika, energetika i životna sredina

CSOconnect

Nakon uspešne saradnje i napora uloženi u ovu programsku oblast u 2017. godini, CEP-u je odobren još jedan **institucionalni grant u okviru programa CSOconnect**, koji sprovodi Regionalni ekološki centar (REC), a finansira Švedska agencija za međunarodnu razvojnu saradnju (SIDA). Korišćenjem institucionalne pomoći **CSOconnect**, CEP i partnerske organizacije (Ekološki centar „Stanište“, Ekološki pokret Odžaci, Lokalni ekološki centar iz Smedereva i Biznis i ekonomski centar) doprineli su poboljšanju učešća civilnog društva u pregovorima o Poglavlju 27 (Životna sredina) u procesu pristupanja EU. Kako bi doveli do željenih promena, CEP i partnerske organizacije su na osnovu sopstvenih istraživanja i analiza, između ostalog, sproveli aktivnosti zagovaranja usvajanja najboljih rešenja u oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou i proceni uticaja na životnu sredinu. U periodu obuhvaćenim ovim izveštajem, CEP i partnerske organizacije sproveli su **devet treninga za učenike osnovnih i srednjih škola** izvan Beograda na temu Arhuske konvencije i **dva treninga za organizacije civilnog društva** o procesu integracije u EU, kreiranju i istraživanju javnih politika, kao i finansiranju zaštite životne sredine na lokalnom nivou u Srbiji. Pored toga, tim je radio na istraživanju zaštite životne sredine u jedinicama lokalne samouprave u Srbiji, obavljajući brojne intervjue sa lokalnim zvaničnicima i zaposlenima koji se bave tim temama na lokalnom nivou.

Održana su **tri sastanka** šire konsultativne grupe organizacija civilnog društva: u Beogradu (jun 2018), Šidu (jun 2018) i Beogradu (jul 2018). Sastancima su prisustvovali predstavnici organizacija civilnog društva, predstavnici [Ministarstva zaštite životne sredine](#), [Državne revizorske institucije \(DRI\)](#) i [Privredne komore](#)

[Srbije](#), predstavnici opština, javnih komunalnih preduzeća i lokalnih kompanija.

Prva faza projekta je završena 31. jula 2018. i predati su periodični izveštaji. Međutim, u prvoj polovini septembra 2018, sve vodeće organizacije u 11 konzorcijuma primile su informaciju od REC-a da se program završava iz tehničkih i proceduralnih razloga. Tokom perioda obuhvaćenog ovim izveštajem, program nije bio zvanično zaključen, niti su relevantna pitanja rešena.

Banatska platforma

Stručnjaci CEP-a su nastavili da pružaju stručni doprinos projektu Banska platforma (novembar 2017 – oktobar 2018) koji realizuje organizacija civilnog društva Ekološki centar „Stanište“, a finansira Fondacija za otvoreno društvo u Srbiji. Cilj projekta je bilo jačanje kapaciteta lokalnih zajednica Banata za učešće u pregovorima o pristupanju EU, sa fokusom na poglavlja 11 (Poljoprivreda i ruralni razvoj), 12 (Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) i 27 (Životna sredina), kao nastavak podrške ovoj inicijativi, koja je počela 2015. godine. U 2018. održano je 12 radionica u okviru Banatske platforme u Zrenjaninu, Vršcu, Novom Kneževcu, Adi, Tornjošu, Kovinu, Beloj Crkvi, Lukinom Selu i Novom Sadu. Teme koje su razmatrane odnosile su se na tadašnje aktuelno stanje u pregovorima (priprema pregovaračke pozicije za Poglavlje 27 i ispunjavanje kriterijuma za otvaranje poglavlja 11 i 12), finansiranje ekološke i poljoprivredne zaštite u kontekstu pristupanja EU, kao i pisanje preporuka. EC „Stanište“ izradilo je studiju o poljoprivrednim politikama EU i Srbije, u kojoj je istraživač CEP-a učestvovao kao autor poglavlja na temu **Zajedničke poljoprivredne politike EU i IPA fonda za ruralni razvoj (IPARD 2014-2020) u Srbiji**.

Fond za dobru upravu UK

U periodu obuhvaćenim ovim izveštajem, CEP je realizovao jedan projekat iz Fonda za dobru upravu (GGF) u okviru druge programske oblasti, pod nazivom **Podrška modernizaciji energetskog sektora u Srbiji**.

Proizvodi istraživanja u CEP-u sa fokusom na Poglavlje 27

U periodu obuhvaćenim izveštajem, CEP je objavio publikaciju **CEP predstavlja** o značaju izveštaja Evropske komisije iz 2018. godine i o generalnoj oceni napretka u Poglavlju 27.

Svi proizvodi istraživanja CEP-a u trećoj programskoj oblasti dostupni su na srpskom na sledećim linkovima: studije, **sižei**, **pogledi**, **CEP predstavlja**, **dijalozi**, **izveštaji i ostala izdanja**, i **infografici**.

Programska oblast 4: Europe&Us

Pravovremeno objavljivanje tekstova o relevantnim pitanjima javnih politika

Kao deo svoje redovne prakse, CEP je u 2018. godini unutar programske oblasti *Europe&Us* nastavio da izrađuje i objavljuje tekstove i članke koji ispituju trenutni i budući položaj Srbije u širem političko-institucionalnom kontekstu EU, kao i kontekstu kreiranja javnih politika u EU. Ove publikacije analiziraju izazove unutar same Unije, ali u nastojanju da **građanima Srbije približe debate koje se odvijaju na evropskom nivou**.

Ključne obuhvaćene teme su sledeće: efekti uslovljavanja EU u oblasti vladavine prava u Srbiji i na Zapadnom Balkanu; poboljšanje mehanizma postavljanja merila (*benchmarking*) EU za Zapadni Balkan; uloga civilnog društva u procesu pristupanja EU; ponovno osmišljavanje politike proširenja EU; napredak Srbije u procesu pristupanja EU; Bregzit i njegov mogući uticaj na Zapadni Balkan; izborne reforme EU (*Spitzenkandidat* i transnacionalne liste); predsedavanje Bugarske i Austrije Savetu EU u kontekstu procesa pristupanja Zapadnog Balkana; uloga Kine na Zapadnom Balkanu; stavovi građana Srbije prema EU; stanje vladavine prava i procedura Člana 7 u EU. Broj i uticaj **pisanih radova sa zagovaračkom komponentom** nastavio je da raste. Polazeći od pretpostavke da je pristup *business as usual* nepro-

duktivan u pogledu nastavka procesa pristupanja EU, CEP je izradio i otvoreno zagovarao konkretne predloge zasnovane na činjenicama, o tome kako da se reše pojedina pitanja vezana za proces integracije u EU. Pre svega, to je bio slučaj sa tekstovima čiji je cilj da podstaknu dijalog, kao na primer *Away with the enlargement bogeyman: Reforming the EU Enlargement Policy for a prompt acceptance of the Western Balkans* (koji predlaže kako da se reformiše politika proširenja EU radi bržeg prihvatanja Zapadnog Balkana u Uniju), ili tekst „2018 – godina povratka verodostojne Politike proširenja EU?” (koji skreće pažnju na suštinske elemente koje bi trebalo uvesti u novu, verodostojnu Strategiju proširenja EU).

CEP je u 2018. godini prvi put proširio opseg tema unutar programa *Europe&Us*, analizom rastućeg uticaja Kine na Zapadnom Balkanu, a posebno u Srbiji. Zajedno s mrežom evropskih partnera u okviru projekta *THINK Initiative*, CEP je počeo da analizira izazove i mogućnosti koje povećani kineski upliv donosi državama Zapadnog Balkana i procesu pristupanja regiona Uniji. Studija na ovu temu biće završena u februaru 2019, a dostupna će biti u junu 2019.

CEP kao pokretač stručnih debata na temu procesa pregovora o pristupanju Srbije i Zapadnog Balkana Evropskoj uniji

U okviru programske oblasti *Europe&Us*, CEP je organizovao **pet međunarodnih događaja na visokom nivou** u Beogradu, uz prisustvo i učešće istaknutih predstavnika institucija EU, zemalja članica, *think tank* organizacija i akademске zajednice iz EU i regiona, srpskog civilnog društva i državne uprave. Ovi događaji su se pokazali kao izuzetno značajni za promociju rada CEP-a i uspešnu interakciju sa srpskom, regionalnom i evropskom javnošću.

U 2018, CEP je organizovao dve tradicionalne panel-diskusije o postignutim rezultatima i **predstojećim prioritetima predsedavanja Savetu EU**, kada su *Austrija*, a zatim i *Rumunija* preuzele predsedavanje. Ovi događaji su ugostili ambasadore iz odlazećih i dolazećih predsedavajućih država, pored ostalih istaknutih gostiju. Događaji ove vrste ne samo da upoznaju prisutne s ciljevima predstojećeg predsedavanja, već služe i kao prilika da se ocene rezultati prethodnog predsedavanja, posebno u odnosu na politiku proširenja EU. Uspeh ovih događaja je učinio

da rasprava o primopredaji predsedavanja postane zaštitni znak CEP-a, što privlači veliku pažnju medija, diplomatske zajednice, civilnog društva, akademske zajednice i drugih aktera.

U martu 2018, u saradnji sa DG NEAR, CEP je organizovao regionalnu konferenciju u Beogradu pod naslovom **EU i Zapadni Balkan – ka većoj kredibilitnosti i posvećenosti obeju strana**. Kao jedno od glavnih dostignuća CEP-a u 2018, ova konferencija je okupila više od 70 učesnika iz zemalja Zapadnog Balkana – stručnjaka, članova civilnog društva i akademske zajednice, kojima je predstavljen **novi paket proširenja**.

EU i Zapadni Balkan – ka većoj kredibilitnosti i posvećenosti obeju strana

Paralelno sa samitom EU i Zapadnog Balkana u Sofiji u maju 2018, CEP je organizovao događaj pod nazivom **Novi pakt za Evropu: Kako da ugrabimo priliku?** Kao deo nastojanja CEP-a da srpskoj javnosti približi debate iz EU, a da Srbiju približi debatama u Uniji, CEP je zajedno sa fondacijom King Baudouin, Inicijativom za Evropu Fondacije za otvoreno društvo i European Policy Centre (EPC) iz Brisela izradio zapaženi izveštaj **Re-energising Europe: A package deal for the EU27**, koji pruža sistematski pregled unutrašnjih i spoljašnjih izazova na putu ka daljoj evrointegraciji. **Beograd je tako postao jedina neevropska prestonica u kojoj je predstavljen i razmatran ovaj izveštaj.**

Konferencija **Evropska unija i Zapadni Balkan: Kako učiniti proces proširenja verodostojnijim?** održana je u Beogradu u novembru 2018. Okupila je domaću i međunarodnu publiku u diskusiji o sledećim pitanjima: koji je ukupan doprinos Berlinskog procesa do tog momenta i kakvu podršku može da donese u budućnosti; da li novi podsticaj ukazuje na verovatniju perspektivu proširenja za zemlje regiona; kako zadržati proširenje na dnevnom redu EU, ne samo u Briselu, nego i u prestonicama EU; i kako bolje pripremiti države članice EU za buduće proširenje.

Novi pakt za Evropu: Kako da ugrabimo priliku?

Ova konferencija, organizovana u okviru austrijskog predsedavanja Savetu EU, bila je deo inicijative **Western Balkans Reflection Forum**, projekta koji je 2015. godine počela da sprovodi mreža evropskih **think tank** organizacija u znak podrške Berlinskom procesu. Konferenciju su zajednički organizovali CEP, Austrijsko-francuski centar za jačanje odnosa u Evropi (CFA/ÖFZ), Centre International de Formation Européenne (CIFE, Nica/Berlin), uz podršku i u saradnji sa Otvorenim regionalnim fondom za Jugoistočnu Evropu – promocija evropskih integracija (Nemačka saradnja – GlZ), Francuskim institutom za međunarodne odnose (IFRI, Pariz), Institutom za međunarodne poslove (IAL, Rim), Nemačkim institutom za međunarodne i bezbednosne poslove (SWP, Brisel) i Evropskom komisijom (Erasmus+ program).

U nastojanju da promoviše svoje nalaze i zagovara rešenja gorućih pitanja integracije Zapadnog Balkana u EU, CEP je aktivno učestvovao u velikom broju debata na lokalnom, regionalnom i evropskom nivou, od čega se mnoge uklapaju u delokrug programske oblasti **Europe&Us**. Stručnjaci CEP-a su učestvovali u mnogim zapaženim događajima, među kojima su Samit EU-Zapadni Balkan u Sofiji; Samit Berlinskog procesa u Londonu; **javni događaji koje su organizovali EPC iz Brisela** i Konrad Adenauer Stiftung (KAS) iz Berlina; **Komitet Regiona EU, Globalni think tank samit**; itd.

Negovanje regionalnih i međunarodnih partnerstava na teme o EU

CEP je nastavio da pojačava promociju i razvoj mreže **think tank** organizacija iz zemalja Zapadnog Balkana – **Think for Europe Network (TEN)**. Proteklih godina, TEN je uspeo da postigne značajne rezultate u istraživanju javnih politika vezanih za EU, a svaka od članica mreže je našla istaknuto mesto u procesima kreiranja javnih politika u svojoj zemlji. U okviru TEN-a,

u 2018. godini razvijen je i odobren predlog projekta **Europeanisation Beyond Process**. TEN planira da iskoristi postojeću saradnju svojih članova sa renomiranim **think tank** organizacijama širom Evrope, kako bi se unapredio način na koji se trenutno razgovara o proširenju EU u širem kontekstu promenljive definicije i budućnosti EU.

U okviru gorenavedenog projekta **THINK Initiative** koji analizira **uticaj Kine na Balkanu**, CEP se pridružio panevropskoj mreži think tank organizacija koja okuplja organizacije iz Austrije, Poljske i Slovenije, što je omogućilo uspostavljanje novih kontakata i dalju razmenu ideja preko multilateralnog procesa konsultacija.

Dodatno, CEP je ostvario novu saradnju i potencijalno partnerstvo sa **think tank organizacijama iz Nemačke, Austrije, Francuske, Poljske, i Mađarske**. Ova partnerstva su započela ili u okviru prethodno organizovanih događaja ili u okviru projekta **Europeanisation Beyond Process**.

Održanje relevantnosti kroz redovne tekstove o aktuelnim temama

Ukupan broj objavljenih tekstova i članaka u programskoj oblasti **Europe&Us** (16) **dostigao je svoj vrhunac u 2018**, dok je još veći broj u završnoj fazi izrade. Objavljene publikacije su sledeće: **dve studije javnih politika, dva sžea javnih politika, jedan članak CEP predstavlja, tri CEP pogleda, dva članka CEP dijalog, i šest infografika**. Razmatrane teme kreću se od onih direktno povezanih sa EU i sistemom upravljanja u EU, do pitanja koja imaju mogući uticaj na proces pristupanja Srbije i ostalih država Zapadnog Balkana.

Svi proizvodi istraživanja CEP-a u četvrtoj programskoj oblasti dostupni su na srpskom na sledećim linkovima: **studije, sžei, pogledi, CEP predstavlja, dijalozi, izveštaji i ostala izdanja, i infografici**.

Horizontalni projekti i programi

Grant za organizacioni razvoj

Uz podršku **Inicijative za Evropu Fondacije za otvoreno društvo (OSIFE)**, CEP je ostvario dalji organizacioni rast, nastavio da razvija interne kapacitete, poboljšao kvalitet istraživanja i komunikacije, i

proširio svoju publiku. Upravo putem dodatnog unapređenja metodoloških veština istraživača, eksterne provere kvaliteta publikacija, i razvoja novih oblasti istraživanja, CEP je osigurao dugoročno unapređenje kvaliteta, relevantnosti i uticaja svojih istraživanja.

Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, CEP je uložio velike istraživačke napore i ojačao svoje kapacitete pomoću napredne obuke za kvantitativno istraživanje. To je dovelo do prvog **celokupno kvantitativnog istraživanja javnih politika** i pokretanja i drugih istraživačkih projekata i inicijativa. Istraživački tim CEP-a je takođe pohađao dve obuke o naprednom pisanju predloga javnih politika i od instruktorka, više istraživačice u EPC u Briselu, tokom cele godine je dobijao smernice, mentorstvo i eksternu proveru različitih publikacija o javnim politikama. Uz to, pomoću pomenutog granta, **prisutnost CEP-a u medijima se osetno povećavala tokom 2018. godine**, a usavršena je i organizacija događaja (brojni događaji organizovani u 2018. i opisani u prethodnim odeljcima potkrepljuju ovu izjavu).

CEP je ostvario saradnju sa konsultantskom kompanijom za **upravljanje ljudskim resursima** (HRM) u cilju unapređenja postojećih i razvoja sopstvenih uputstava, procedura i obrazaca za primenu u različitim aspektima upravljanja ljudskim resursima. U 2018, ova saradnja je ishodovala stvaranjem i pokretanjem unapređenih HR procedura za izbor zaposlenih, procenu učinka, zadržavanja/očuvanja zaposlenih i njihovo stručno usavršavanje. Ova saradnja je takođe obuhvatila opšte unapređenje menadžerskih sposobnosti za upravljačku strukturu CEP-a.

Fond za dobru upravu (GGF)

U 2018. godini, stručnjaci CEP-a i PwC Srbija, u bliskoj saradnji sa Britanskom ambasadom u Srbiji, nastavili su rad na sprovođenju Programa za dobru upravu (GGF) za Srbiju. GGF je inicijativa Vlade Ujedinjenog Kraljevstva osmišljena da pruži reformsku pomoć Jermeniji, Bosni i Hercegovini, Gruziji, Moldaviji, severnoj Makedoniji, Srbiji i Ukrajini.

U okviru GGF-a, CEP je realizovao četiri projekta koji spadaju u prve tri programske oblasti CEP-a i koji su opisani u tekstu iznad.

Prožimajuće teme

Javni događaji CEP-a u 2018 - rodna statistika panelista

Urođnjavanje javnih politika

CEP nastavlja da unosi **rodnu perspektivu** u pripremu, osmišljavanje, realizaciju, monitoring i evaluaciju svih svojih programskih oblasti, publikacija, pojedinačnih projekata, aktivnosti i događaja, u cilju sprečavanja diskriminacije i promocije jednakosti u širem smislu između žena i muškaraca.

Pre svega, siže javne politike **Gender Issues in the Western Balkans** predstavljen je kao jedan od predloga civilnog društva Zapadnog Balkana povodom **Samita Zapadnog Balkana u Londonu**, petog samita održanog na temu Berlinskog procesa.

CEP takođe vodi računa da u svim aktivnostima kojima se bavi postoji jednaka rodna zastupljenost. Na ukupno osam događaja koje je CEP organizovao u 2018, bilo je 69 muškaraca i 81 žena od ukupno 150 zvanica.

CEP takođe objavljuje tekstove o različitim prožimajućim temama, koje su dostupne na srpskom jeziku na sledećim linkovima: **studije, siže, pogledi, CEP predstavlja, dijalozi, izveštaji i ostala izdanja, i infografici.**

- Muškarci (46%)
- Žene (54%)

CEP i mediji

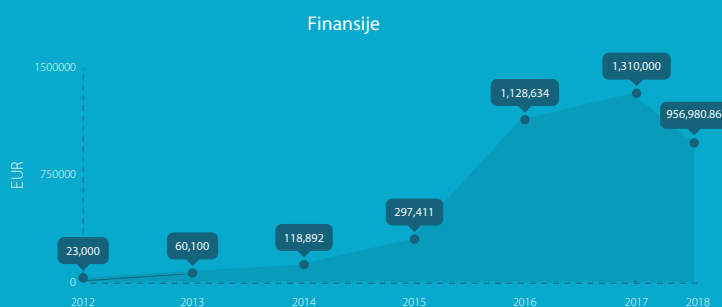
Rastuća pažnja medija i javni uticaj

Medijski nastupi su ostali važan činilac zagovaračkih aktivnosti CEP-a prema široj javnosti. Kao što je bio slučaj prethodnih godina, CEP se i dalje pojavljuje u medijima, ali je u 2018. broj nastupa bio najviši dosad. U srpskim medijima, stručnjaci CEP-a su ili intervjuisani ili pozivani da gostuju na televizijskim kanalima poput **RTS, N1, B92** i **Al Jazeera**. Pored toga, CEP je nastavio sa dobro uspostavljenom praksom komunikacije putem dnevnih novina i nedeljnika kao što su **Politika, Danas** i **Nedeljnik**, kao i na internet portalima poput **European Western Balkans**. Strateška medijska pokrivenost obezbedila je CEP-u da intenzivira komunikaciju sa građanima o temama vezanim za reformu javne uprave, vladavinu prava, ekonomiju, politička dešavanja u regionu i proces

III. FINANSIJSKI PODACI I IZVORI SREDSTAVA

U 2018. godini, godišnji promet CEP-a iznosio je 956.980,86 EUR. Zbog promene u metodologiji za izračunavanje sredstava u finansijskom izveštaju, koja više ne uračunava sredstva koja dobijaju koordinatori

projekata i zatim prenose partnerskim organizacijama, zabeleženo je smanjenje u poređenju sa 2017. godinom.

pristupanja Srbije EU. Glavni delovi događaja koje je CEP organizovao bili su preneti u srpskim medijima i promovisani su na društvenim mrežama CEP-a, dok su saopštenja za javnost bila deljena i komentarisana. (CEP nastavlja da objavljuje saopštenja za javnost o relevantnim temama od javnog interesa barem jednom mesečno).

CEP je takođe priznat i prisutan u stranim medijima, kao što su **estonska** (ETV), **švedska** (SVT) i **bugarska** (BTV) nacionalna televizija, prestižni **Brussels Times**, **Bloomberg**, kao i londonski **EurActiv** i **Daily Telegraph**.

Još jedan cilj CEP-a bio je da unapredi znanja i sposobnosti novinara kada su u pitanju važne teme kojima se CEP bavi. CEP je nastavio da organizuje **radne doručke sa novinarima**, s glavnim ciljem da informiše medije o temama koje analizira, kao i da unapredi kvalitet medijskog izveštavanja u oblastima u kojima deluje. U 2018. održana su **tri** takva doručka: 24. aprila, na temu godišnjeg izveštaja Evropske komisije o Srbiji za 2018; 19. novembra, da bi se predstavio **Nacionalni PAR monitor – Srbija 2017/18** (proizveden u okviru projekta WeBER, opisan u odeljku **Programska oblast 1: Dobra vladavina** ovog izveštaja); i poslednji održan 20. decembra, tokom kojeg je razmatran takozvani **Non-paper** Evropske komisije.

Krajem 2018, CEP je počeo da priprema novu platformu za podcast pod nazivom **European Talks**, koja je zatim pokrenuta početkom 2019. godine.

Izvori finansiranja CEP-a u 2018. su sledeći:

- ✓ Evropska unija kroz Regionalni program podrške civilnom društvu i Nacionalni program podrške civilnom društvu
- ✓ Ambasada Kraljevine Holandije
- ✓ Švedska agencija za međunarodnu razvojnu saradnju (SIDA) kroz **CSOnnect** program
- ✓ Agencija SAD za međunarodni razvoj (USAID)
- ✓ Vlada UK kroz Fond za dobru upravu (GGF)
- ✓ Partnerstvo za otvorenu upravu (POU)
- ✓ Fondacija King Baudouin
- ✓ **We Build Europe** (WBE)
- ✓ Evropski fond za Balkan (EFB)
- ✓ Međunarodni Višegradski fond (IVF)
- ✓ SIGMA (**Support for Improvement in Governance and Management**), zajednička inicijativa OECD i Evropske unije
- ✓ Regionalna škola za javnu upravu (ReSPA) Administration - ReSPA
- ✓ Inicijativa za Evropu Fondacije za otvoreno društvo (OSIFE)

U 2018. godini, slično kao i u prethodnim godinama, CEP se nije oslanjao na finansiranje od Vlade Srbije ili domaćeg privatnog sektora.

